

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

5 октомври 1994 година*

Комисията на Европейските общности, за която се явява г-н Xavier Lewis, член на Правна служба, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург, при кантората на г-н Georgios Kremlis, член на Правната служба, Wagner Centre, Kirchberg,

ищец,

срещу

Френската република, за която се явява г-жа Catherine de Salins, заместник-директор по правните въпроси в Министерството на външните работи, и от г-н Hubert Renié, главен заместник-секретар в Дирекцията по правните въпроси, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург, френското посолство, 9 Boulevard Prince Henri,

ответник,

с предмет иск за установяване на това, че като е запазила в сила система за събиране на такси за слизване и качване на пътници по отношение на кораби, които използват пристанищните инсталации, разположени на нейната континентална или островна територия и пристигащи от пристанища, разположени в друга държава-членка или пътуващи до тях, докато по отношение на пътнически транспорт между две пристанища, разположени на националната територия, тези такси се събират само при качване за заминаване от континентално или островно пристанище, и като е прилагала по-високи ставки на таксите, когато пътниците пристигат от или се качват на борда за пристанища, разположени в друга държава-членка, отколкото при тяхно пътуване за пристанище, разположено на националната територия, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 1 от Регламент (ЕИО) № 4055/86 на Съвета от 22 декември 1986 г. относно прилагането на принципа на свободното предоставяне на услуги по отношение на морския транспорт между държави-членки и между държави-членки и трети страни (ОВ L 378, стр. 1),

СЪДЪТ,

в състав: г-н O. Due, председател, г-н G.F. Mancini, г-н J.C. Moitinho de Almeida, г-н M. Diez de Velasco и г-н D.A.O. Edward (председатели на състав), г-н C.N. Kakouris, г-н R. Joliet, г-н F.A. Schockweiler (докладчик), г-н G.C. Rodríguez Iglesias, г-н F. Grévisse, г-н M. Zuleeg, г-н P.J.G. Картеун и г-н J.L. Murray, съдии,

генерален адвокат: г-н C.O. Lenz,

секретар: г-жа L. Hewlett, администратор,

като взе предвид доклада от съдебното заседание,

* Език на производството: френски.

след като изслуша устните аргументи на страните по време на съдебното заседание на 8 юни 1994 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат от съдебното заседание на 12 юли 1994 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С искова молба, заведена секретариата на Съда на 3 август 1993 г., Комисията на Европейската общност е завела иск по член 169 от Договора за ЕИО за установяване на това, че като е запазила в сила система за събиране на такси за слизване и качване на пътници по отношение на кораби, които използват пристанищните инсталации, разположени на нейната континентална или островна територия и пристигащи от пристанища, разположени в друга държава-членка или пътуващи до тях, докато по отношение на превоз на пътници между две пристанища, разположени на националната територия, тези такси се събират само при качване за заминаване от континентално или островно пристанище, и като е прилагала по-високи ставки на таксите, когато пътниците пристигат от или се качват на борда за пристанища, разположени в друга държава-членка, отколкото при тяхно пътуване за пристанище, разположено на националната територия, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 1 от Регламент (ЕИО) № 4055/86 на Съвета от 22 декември 1986 г. относно прилагането на принципа на свободното предоставяне на услуги по отношение на морския транспорт между държави-членки и между държави-членки и трети страни (ОВ L 378, стр. 1, по-нататък „Регламент № 4055/86“).

2. Съгласно член R.212-17 от френския кодекс, който регулира морските пристанища, се събира такса за всеки слизащ, качващ се или прехвърлящ се пътник в морските пристанища на континентална Франция. Тази такса, която се плаща от притежателя на кораба, може да бъде възстановена от пътниците.

3. Член R.212-19 от този кодекс, който се съдържа в Постановление № 92/1089 от 1 октомври 1992 г. за изменение на данъка върху пътниците на търговските кораби, събиран чрез пристанищни такси (ОВРФ, 7 октомври 1992 г.), предвижда следното:

„В морските пристанища на континентална Франция, се събират следните такси за пътници на търговските кораби чрез пристанищни такси за пътници, които пътуват с кораб на въздушна възглавница или с всеки друг кораб:

1. пътници, които пътуват за континентално френско пристанище или за Корсика: 8, 28 FRF (с намаление 50 % за пътници от четвърта класа). За целите на събирането на таксата пътници на кораби на въздушна възглавница или на кораби с една класа се считат за пътници втора класа;

2. Пътници, които пристигат от или пътуват за Британските острови или Англо-нормандските острови: 17, 52 FRF;

3. Пътници, които пристигат от или пътуват за пристанище, разположено в Европа (извън тези упоменати по-горе в 1 и 2) или във всяка средиземноморска страна: 21, 01 FRF;

4. Пътници, които пристигат от или пътуват за всички останали пристанища: 74, 81 FRF.

...”

4. Член R.212-20 продължава, като предвижда:

„В морските пристанища на Корсика се събират следните такси за пътници на търговските кораби като пристанищни такси, когато те пътуват с кораб на въздушна възглавница или с всеки друг кораб:

1. Пътници, които пътуват за пристанище в Корсика, континентална Франция или Сардиния: 8, 28 FRF (с намаление от 50 % за пътници четвърта класа);

2. Пътници, които пристигат от или пътуват за пристанище, разположено в Европа (с изключение на тези упоменати по-горе в 1) или за Северна Африка: 8, 28 FRF;

3. Пътници, които пристигат от или пътуват за всички останали пристанища: 49.88 FRF.

...”

5. Комисията счита, че тази система от такси е дискриминационна по два начина: от една страна, ставката на таксата е по-ниска за превоз на пътници, чиято дестинация е френско пристанище, отколкото за превоз на пътници, чиято дестинация е пристанище в друга държава-членка (с изключение на пътниците, които пътуват за Сардиния от Корсика); освен това, за превоз между френски пристанища таксата се събира само при качване, докато при превоз между френско пристанище и пристанище на друга държава-членка (с изключение на пътуванията между Корсика и Сардиния), таксата се събира, както при качване на кораба, така и при слизане от него.

6. Комисията счита, че, макар френските норми да не дискриминират на основата на националността на доставчика на транспортните услуги, те съставляват пречка пред свободата на предоставяне на услуги в нарушение на член 1 от Регламент № 4055/86, поради това че те внасят разграничение между транспортните услуги във Франция и тези, извършвани до и от други държави-членки, макар че пристанищните услуги, обхванати с таксата са еднакви в двата случая.

7. В своя защита френското правителство твърди, че Регламент № 4055/86 не въвежда напълно свободата на предоставяне на услуги в морския транспорт, доколкото той се отнася само за морския транспорт между държавите-членки и между държавите-членки и трети страни, но не и за морския транспорт в държавите-членки, а именно: морския каботаж. В тази връзка то подчертава, че Регламент (ЕИО) № 3577/92 от 7 декември 1992 г. относно прилагането на принципа за свободно предоставяне на услуги в областта на морския превоз в рамките на държавите-членки

(морски каботаж) (ОВ L 364, стр. 7), който е влязъл в сила на 1 януари 1993 г. предвижда в член 6, параграф 1, че свободата за предоставяне на услуги по отношение на редовните пътнически и фериботни услуги в Средиземноморието и по продължението на бреговата ивица на Франция се прилага едва от 1 януари 1999 г.

8. Следователно, според френското правителство, спазването от Франция на правилата относно свободата на предоставяне на услуги следва да бъде оценявано поотделно за тези два типа услуги. И в двата случая Франция отговаря на изискванията на правото на Общността, доколкото няма дискриминация между френските оператори и операторите от други държави-членки във вътрешния превоз по море в Общността от и до френско пристанище; по отношение на каботаж всички оператори от други държави-членки са поставени в еднакво положение във връзка с приложимото френско законодателство.

9. За да се оцени, дали твърдението на Комисията е обосновано, на първо място следва да бъде припомнено, че член 1, параграф 1 от Регламент № 4055/86 гласи:

„Свободното предоставяне на транспортни услуги по море между държави-членки и между държави-членки и трети страни се прилага за граждани на държави-членки, които са установени в друга държава-членка, различна от тази на лицето, за което са предназначени услугите.”

10. Както Съдът е постановил в Решението от 14 юли 1994 г., *Peralta* (C-379/92, Recueil стр. 1-3453, точка 39), тази разпоредба определя бенефициентите на свободата на предоставяне на морски транспортни услуги между държавите-членки и между държави-членки и трети страни, като използва понятия, които по същество са същите като тези, използвани в член 59 от Договора.

11. Като предвижда по-нататък, че „без да се засягат разпоредбите на Договора относно правото на установяване лицата, които предоставят транспортни услуги по море, могат с тази цел временно да упражняват дейността си в държавата-членка, където се предоставя услугата, при същите условия, които тази държава налага на своите граждани”, член 8 от Регламент № 4055/86 транспонира принципа, предвиден в член 60, параграф 3 от Договора в областта на морския транспорт между държавите-членки.

12. На последно място, съгласно член 1, параграф 3 от Регламент № 4055/86, разпоредбите на членове 55 до 58 и тези на член 62 от Договора се прилагат към тези видове морски транспорт.

13. Регламент № 4055/86 така приложим в областта на морския транспорт всички правила на Договора, които регулират свободата на предоставяне на услуги.

14. В изпълнение на тези правила със свободното предоставяне на услуги могат да се ползват не само граждани на държави-членки, установени в държава-членка, различна от тази на получателя на услугите, но също така от предприятие срещу държавата, в която то е установено, когато услугите се предоставят на получатели, установени в друга държава-членка (вж. Решение от 17 май 1994 г., *Corsica Ferries Italia*, C-18/93, Recueil стр. 1-1783, точка 30), и по-общо по отношение на това, дали доставчик на услуги предлага услуги в държава-членка различна от тази, в която е

установен (вж. Решение от 26 февруари 1991 г., Комисия/Франция, C-154/89 г., Recueil I-659, точка 10, и Решение Peralta, упоменато по-горе точка 41).

15. Следователно, морските транспортни услуги между държавите-членки се предоставят често не само по отношение на получатели установени в друга държава-членка различна от тази на доставчика на услугите, но и по дефиниция се предоставят поне отчасти на територия на държава-членка, различна от тази, в която е установен доставчикът на услугите.

16. Когато се установи, че въпросното предоставяне на услуги попада в обхвата на член 59 от Договора, съгласно трайната практика на Съда, член 59 изключва прилагането на национално законодателство, което без обективна основателна причина възпрепятства доставчика при фактическото упражняване на тази свобода (вж. Решение от 25 юли 1991 г., Collectieve Antennevoorziening Gouda, C-288/89, Recueil стр. I-4007).

17. В перспективата на общия пазар и с цел да се позволи осъществяването на неговите цели, тази свобода също така изключва прилагането на национално законодателство, което води до по-трудно предоставяне на услуги между държавите-членки, отколкото изцяло в рамките на една държава-членка.

18. Следователно предоставянето на услуги за превоз по море между държави-членки не може да бъде подлагано на по-строги условия, отколкото тези, на които е подложено аналогичното предоставяне на услуги на национално равнище.

19. В тази връзка фактът, на който се позовава Френската република, че по силата на Регламент № 3577/92 свободата на предоставяне на услуги се прилага към морския транспорт вътре в държавите-членки само постепенно и в сроковете, предвидени в него, е ирелевантен. В действителност, този регламент се отнася само до достъпа до морски каботаж от страна на доставчиците на услуги от други държави-членки и не определя правилата, които регулират вътрешния превоз по море в Общността.

20. Да се приеме, че държавите-членки биха могли на това основание да обосноват събиране на по-тежки такси от вътрешния превоз по море в Общността, отколкото от вътрешния превоз би се равнявало на обезсилване в значителна степен на разпространето на свободата на предоставяне на услуги към вътрешния превоз по море в Общността, предвидено в Регламент № 4055/86.

21. Когато национално законодателство, макар и прилагащо се без дискриминация към всички кораби, независимо дали са използвани от национални доставчици на услуги или от тези от други държави-членки, създава разграничение според това, дали тези кораби извършват вътрешен превоз или вътрешен превоз в Общността, като по такъв начин осигурява специална привилегия за местния пазар и за вътрешните транспортни услуги на въпросната държава-членка, това законодателство следва да бъде разглеждано като представляващо ограничение на свободата на предоставяне на услуги за превоз по море в нарушение на Регламент № 4055/86.

22. Оспорваното френско законодателство безспорно създава система от такси, които са по-неблагоприятни по отношение на транспортни услуги между френско

пристанище и пристанище в друга държава-членка, отколкото тези, приложими към транспортните услуги, предоставяни между френски пристанища.

23. При тези обстоятелства искът на Комисията за установяване на неизпълнение на задълженията трябва да бъде уважен така, както е поискан.

По съдебните разноски

24. Съгласно член 69, параграф 2 от Процедурния правилник, на страната, загубила делото се възлага да заплати разноските по него, ако това е било поискано от страната, спечелила делото. Тъй като Френската република изгуби делото, на нея следва да се възложи да заплати разноските.

По изложените съображения Съдът реши:

1. Установява, че като е запазила в сила система за събиране на такси за слизане и качване на пътници по отношение на кораби, които използват пристанищните инсталации, разположени на нейната континентална или островна територия и пристигащи от пристанища, разположени в друга държава-членка или пътуващи до тях, докато по отношение на пътнически транспорт между две пристанища, разположени на националната територия, тези такси се събират само при качване за заминаване от континентално или островно пристанище, и като е прилагала по-високи ставки на таксите, когато пътниците пристигат от или се качват на борда за пристанища, разположени в друга държава-членка, отколкото при тяхно пътуване за пристанище, разположено на националната територия, Френската република не е изпълнила задълженията си по член 1 от Регламент (ЕИО) № 4055/86 на Съвета от 22 декември 1986 г. относно прилагането на принципа на свободното предоставяне на услуги по отношение на морския транспорт между държави-членки и между държави-членки и трети страни.

2. Разпорежда на Френската република да заплати разноските.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 5 октомври 1994 година.

Подписи